

DE BEDELINGEN

• Wim Zwitser

Het is best lastig om na te denken over het woord ‘bedeling’, want voor sommigen is het woord totaal onbekend terwijl het bij anderen weerstand oproept. Die weerstand komt door de zogenaamde bedelingenleer (dispensationalisme), die Gods handelen met de mensheid opdeelt in een aantal tijdvakken.

Het woord ‘bedeling’ komt gewoon in de Bijbel voor (Ef.1:10), maar bij de bedelingenleer is inderdaad wel een aantal kanttekeningen te plaatsen:

- a) ‘bedeling’ slaat niet op een tijdvak maar op besturen,
- b) ‘bedeling’ komt in de Bijbel niet in het meervoud voor,
- c) de bedelingenleer kent nogal wat varianten in het aantal tijdvakken.

Wat betekent het woord ‘bedeling’?

Het Griekse woord voor bedeling is *oikonomia* (*oikos* = huis, *nomos* = wet), en betekent ‘het besturen van een huishouding’. Ons woord economie is daarvan afgeleid. Het kan betrekking hebben op de eigen huishouding, maar ook op andermans bezit en dan is er sprake van rentmeesterschap.

Het is merkwaardig dat er in het Nieuwe Testament maar één eigen huishouding wordt genoemd, namelijk die van God Zélf! (Ef.3:2).

Mensen worden slechts beschreven als rentmeester, óf van God (zoals Paulus, 1Kor.4:1), óf van iemand anders (Luk.16:4).

Uiteraard hebben mensen altijd huishoudens bestuurd, zoals een bedrijf, een land of zelfs een continent. Dat gebeurt meestal vanuit een ideologie (kapitalisme, socialisme, e.d.), maar de geschiedenis leert dat geen enkel ideaal blijvend is en al helemaal niet wereldwijd bereikt wordt.

Dat is een groot verschil met Gods huishouding met de mensheid en deze wereld. Ook God heeft Zijn doel, maar dat wordt nooit bijgesteld en zal straks wél de hele wereld beheersen.

Gods huishouding

Om Gods huishouding beter te begrijpen moeten we de brief aan Efeze raadplegen. Daarin legt Paulus uit dat

- a) Gods bestuur draait om het openbaren van een verborgenheid, en
- b) het zijn taak is om dat geheim te openbaren (Ef 3:9). Die taak noemt hij “het rentmeesterschap (*oikonomia*) van de genade van God” (Ef.3:2).

Die verborgenheid betreft Christus en de gemeente. De gemeente bestaat uit gelovigen uit Joden en heidenen, die samen één lichaam vormen. Christus heeft die twee in Zichzelf tot één nieuwe mens geschapen (Ef.2:15): Hij is het hoofd en wij het lichaam.

- twee cruciale momenten

Deze unieke eenheid tussen Christus en de gemeente staat centraal in het verloop van Gods huishouding met de hele schepping.

Paulus wijst daarvoor op twee cruciale momenten:

1. **de eerste komst van Christus op aarde**
Het geheim van Christus en de gemeente was in Gods gedachten vóór de grondlegging van de

>>

wereld (Ef.1:4), maar kan nú geopenbaard worden. Het verzoeningswerk van Christus is de basis waarop Gods genade aan alle mensen gepredikt kan worden, zodat ook gelovigen uit de volken aan de gemeente kunnen worden toegevoegd (Ef.3:6). Deze eenheid was onbekend tot op dat moment (Ef.3:5). Hiermee begint 'het rentmeesterschap (*oikonomia*) van God genade' (Ef.3:2).

2. de tweede komst van Christus op aarde

Het tweede belangrijke moment is 'de bedeling (*oikonomia*) van de volheid der tijden' (Ef.1:10). Dat is het moment waarop God Zijn handelen met de volken (inclusief Israël) zal voltooien. Het is de 'de toekomstige eeuw' (Ef.1:21), ook wel het Messiaanse rijk genoemd. Dan komt Christus op aarde terug en zal Hij openlijk regeren, samen mét de gemeente. De volmaakte eenheid tussen Christus en de gemeente wordt dán openlijk zichtbaar.

- het doel van Gods huishouding

Met deze twee grote momenten lijkt Paulus dus Gods huishouding in drie tijdvakken te verdelen. Het is dan ook niet verboden om te spreken over tijdvakken, maar het is veel belangrijker om te beseffen dat God in elk tijdvak op een unieke manier handelt.

De drie tijdvakken zijn dan:

1. het vroegere: totdat Christus komt (met de nadruk op Gods weg met Israël)
2. het huidige: vanaf de komst van Christus (met de nadruk op de gemeente)

3. het toekomstige: vanaf de verschijning van Christus (het Messiaanse vrederijk)

Het uiteindelijke doel van Gods huishouding met de mensheid en deze schepping is dus dat Hij 'alles onder één hoofd samen brengt in Christus' (Ef.1:10).

Maar Wie is hier Christus?

We lezen met diepe bewondering hoe Paulus het geheim van Gods huishouding als volgt samenvat: "de gemeente is zijn lichaam, de volheid van Hem" (Ef.1:22-23). Christus zal straks het heelal met Zijn heerlijkheid vervullen. Hij is het hoofd, Hij regeert!

Maar de gemeente maakt Hem als Persoon compleet!

Dit is het grote geheim én doel van Gods huishouding met het heelal.

De drie tijdvakken in Gods huishouding

Er zijn dus twee momenten waardoor we zicht krijgen op de drie tijdvakken in Gods huishouding. Laten we elk tijdvak iets nader bekijken.

1. het vroegere tijdvak

De zondeval, de zondvloed en de torenbouw in Babel zijn belangrijke momenten in Genesis 1 - 11, die vooral aantonen hoe groot de zonde van de mens is.

Tegelijk begint Gods genade te schijnen in de lijn Abel - Seth - Henoeh - Noach - Sem.

Sem is de eerste persoon met wie God Zich identificeert (Gen.9:26). In zijn nageslacht wordt later Abraham geboren. Met hem sluit God een verbond en belooft dat zijn nageslacht tot een groot volk zal worden (Gen.15:5), dat in een eigen land zal wonen (Gen.15:18).

Dit is het bijzondere begin van het volk Israël dat God Zich verkiest onder alle volken, met alle aardse zegeningen die daaraan verbonden zijn. Vanaf Genesis 12 is Israël het middelpunt in het Oude Testament.

Wanneer het volk faalt, stuurt God profeten. Zijn oordelen komen, maar voor hen blijft Hij “de God van Abraham, Izaäk en Jakob” (Hand.3:13), en alle profeten blijven wijzen op de komende Messias, de echte Zoon van David.

God zál Zijn beloften aan Abraham nakomen.

2. het huidige tijdvak

Zodra Israël de Messias verwerpt, stelt God het volk tijdelijk terzijde.

De dood van Christus is het ergste dat de mens (niet alleen Israël) kon doen. God ziet het echter als dé aanleiding om Zijn genade te tonen, méér dan ooit tevoren.

Het rentmeesterschap van Gods genade begint! God komt nu met een aantal verborgenheden (Gr. *mustèrion* = geheim), die Hij met name via Paulus openbaart. In zijn brieven beschrijft hij het unieke van de gemeente en hij doet dat door het te vergelijken met een lichaam. De gemeente wordt ook vergeleken met een huis (Ef.2:22), een bruid (Ef.5:25) en een kudde (Joh.10:11), maar die vergelijkingen zijn niet uniek. God gebruikt die namelijk ook om Zijn relatie met Israël te schetsen.

Enkele verborgenheden die Paulus mag openbaren:

- De verborgenheid van Christus (Ef.3:4)
Christus heeft de gelovigen uit de Joden (die dichtbij waren) en de heidenen (die veraf waren) in Zichzelf tot één nieuwe mens geschapen. Christus is het hoofd en wij de leden van het lichaam (Ef.5:30).
- De verborgenheid van Gods wil (Ef.1:9)
Straks wordt alles samengebracht onder één hoofd in Christus (Ef.1:10), alles, behalve de gemeente. God heeft namelijk Christus als hoofd over alles aan de gemeente gegeven (Ef.1:22-23). De gemeente wordt Hem niet onderworpen, maar is één met Hem!
- De verborgenheid van de ontmoeting
De manier waarop Christus en de gemeente elkaar zullen ontmoeten is ook een verborgenheid. Wij zullen in een ondeelbaar ogenblik veranderd worden (1Kor.15:52) en de Heer tegemoet gaan (1Thes.4:17). Dit wordt wel de opname genoemd.

3. het toekomstige tijdvak

Nadat de gemeente naar de hemel is gegaan begint Gods Geest een groot werk in Israël, waardoor velen tot geloof komen. Zodra Christus op aarde verschijnt zal het volk Hem aannemen, en zal Hij als hun Koning aan het vreedrijk beginnen. Zijn troon zal staan op aarde in Jeruzalem (Luk.1:32), het centrum van zegen voor de hele wereld.

De gemeente zal vanuit de hemel haar regeringstaken gaan uitvoeren. Zij is de vrouw van het Lam en de heilige stad, Jeruzalem (Op.21:9).

- zijn er niet meer tijdvakken?

De al eerder genoemde bedelingenleer kent meerdere varianten. De meest voorkomende variant is die van zeven tijdvakken, gebaseerd op de zeven scheppingsdagen. Die gedachte is inderdaad zeer de moeite van het overdenken waard. Dat gaan we nu niet verder uitwerken. Het is in ieder geval belangrijk om niet te spreken over zeven bedelingen, maar over zeven tijdvakken.

Varianten met nóg meer tijdvakken lijken als snel op het z.g. *ultradispensationalisme*, dat naar onze overtuiging geen Bijbelse basis heeft.

Samenvatting

Gods huishouding met de mensheid is tweeledig:

1. Israël is een aards volk met een aardse bestemming: het zal op aarde tijdens het Messiaanse rijk het centrum van Gods zegen zijn.
2. de gemeente is een hemels volk met een hemelse bestemming, namelijk in volmaakte eenheid met Christus, Die het hoofd is over alles. Die eenheid is voor eeuwig, ook ná het Messiaanse rijk in de nieuwe schepping (Op.21:2), waar alleen mensen zijn en geen volken meer (Op.21: 3), dus ook geen volk Israël.